Opće informacije o društvu Interkapital vrijednosni papiri d.o.o.
(ažurirana verzija, Listopad 2026. godine)

Tvrtka:	Interkapital vrijednosni papiri društvo sa ograničenom odgovornošću za poslovanje sa vrijednosnim papirima
Skraćeno tvrtka:	INTERKAPITAL vrijednosni papiri d.o.o.
Prijevod tvrtke na engleski jezik:	InterCapital Securities Ltd.
MBS:	080420080, registrirano pri Trgovačkom sudu u Zagrebu
OIB:	68481874507
Sjedište:	Masarykova 1, 10 000 Zagreb, Hrvatska
Tel:	+385 (0)1 4825 890
Fax:	+385 (0)1 4825 899
E-mail:	brokeri@intercapital.hr
Bloomberg:	INKA
Web:	inter.capital

Društvo je član Zagrebačke burze d.d., Ljubljanske borze d.d., Bukureštanske burze, Budimpeštanske burze, Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. (SKDD), Centralne Klirinške Depotne Družbe d.d. (KDD), Depozitarul Central S.A., te KELER Central Depository Ltd.

Burzovna oznaka	
Zagrebačka burza d.d.:	INKA-B
Ljubljanska borza d.d.:	ICSLJ

Ovlašteni brokeri:	Delač Danijel Majić Filip Tomić Marko Ante Peša Zvonimir Iličić Dominik Škaro
Ovlašteni investicijski savjetnici:	Tea Pevec

Društvo će korisniku (pravnoj ili fizičkoj osobi koja nastupa kao klijent, potencijalni klijent ili potrošač u kontekstu financijskih proizvoda i usluga na njegov zahtjev predočiti odnosno izdati potvrdu ispisanu na memorandumu Društva koja potvrđuje da je osoba koja obavlja relevantnu funkciju za koju je odgovorno i nadležno Društvo ovlaštena osoba u odnosu na relevantnu funkciju koju obavlja.

Vezani zastupnici:	**BPH, bolj prijazna hiša, d.o.o.**, Tivolska cesta 48, 1000 Ljubljana, Slovenija tel. +386 1 200 20 20 e-mail: info@bph.si
Podružnica:	**INTERKAPITAL vrijednosni papiri d.o.o.**, Podružnica Slovenija, Ukmarjeva ulica 4, 1000 Ljubljana, Slovenija
Temeljni kapital:	1.100.000,00 EUR, uplaćen u cijelosti
Vlasnička struktura:	INTERKAPITAL d.d., jedini osnivač/član
Uprava društva:	predsjednik uprave Danijel Delač, mr.sc.oecc član uprave Denis Jurinić, dipl.oecc
Podaci o regulatoru:	Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga („HANFA“) Franje Račkoga 6, Zagreb Tel.: 01 6173 200 Fax: 01 4811 507 e-mail: info@hanfa.hr, potrosaci@hanfa.hr
Osnivanje:	Društvo je osnovano Izjavom o osnivanju od 28. siječnja 2002. godine
Odobrenje za rad:	Odobrenje za obavljanje poslova sa vrijednosnim papirima u skladu sa tada važećim Zakonom o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima društvo je dobilo Rješenjem Komisije za vrijednosne papire RH od 31. siječnja 2002. godine, Klasa: UP/I-450-08/02-02/16, Ur.broj: 567-03/02-02. Nakon što je 1. siječnja 2009. godine u RH stupio na snagu Zakon o tržištu kapitala u koji su preneseni propisi Europske unije, društvu je izdano odobrenje za rad za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti i s njima povezanih pomoćnih u usluga Rješenjem Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga od 9. srpnja 2009. godine, Klasa: UP/I-451-04/09-02/15, Ur.broj: 326-111/09-4 Društvo je ovlašteno neposredno pružati investicijske usluge i obavljati investicijske aktivnosti u slijedećim državama članicama Europske unije i država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru : - Slovenija - Njemačka - Italija - Rumunjska - Bugarska - Mađarska - Estonija - Češka - Austrija - Poljska - Švedska - Danska

U Sloveniji društvo je ovlašteno pružati investicijske usluge i obavljati investicijske aktivnosti neposredno od 12. svibnja 2014., a u preostalim gore navedenim država članicama od 9. lipnja 2016.

Djelatnosti:	Investicijske usluge i aktivnosti iz čl.5.st.1.t.1.-7. i Pomoćne usluge iz čl.5.st.2.t.1.-7. Zakona o tržištu kapitala (NN 65/18, 17/20, 83/21, 151/22, 85/24, 126/25) („Zakon o tržištu kapitala“ ili „ZTK“), tj.: - zaprimanje i prijenos naloga u svezi jednog ili više financijskih instrumenata - izvršavanje naloga za račun klijenata - trgovanje za vlastiti račun - upravljanje portfeljem - investicijsko savjetovanje - usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa - usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata bez obveze otkupa - pohrana i administriranje financijskih instrumenata za račun klijenata, uključujući i poslove skrbništva i s tim povezane usluge, kao na primjer upravljanje novčanim sredstvima, odnosno instrumentima osiguranja - davanje kredita ili zajma ulagatelju kako bi mu se omogućilo zaključenje transakcije s jednim ili više financijskih instrumenata, ako je u transakciju uključeno društvo koje odobrava zajam ili kredit - savjetovanje o strukturi kapitala, poslovnim strategijama i srodnim pitanjima, kao i savjetovanje i usluge vezane uz spajanja i stjecanja udjela u društvima - usluge deviznog poslovanja ako su vezane uz pružanje investicijskih usluga - investicijsko istraživanje i financijska analiza, kao i ostale preporuke koje se odnose na transakcije s financijskim instrumentima - usluge vezane uz usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa - investicijske usluge i aktivnosti te pomoćne usluge koje se odnose na temeljnu imovinu izvedenica iz čl.3.st.1.t.2.d., st. 2.,3.,4. i 7. ZTK kada su te investicijske usluge i aktivnosti nadovezane na investicijske ili pomoćne usluge
Javno dostupne informacije:	Osim na web stranicama Društva: inter.capital, na kojima su uz opće informacije dostupni odgovarajući dokumenti Društva, podaci o Društvu dostupni su i na službenim stranicama Sudskog registra (Ministarstvo pravosuđa RH): www.gov.hr, te službenim stranicama HANFE (koja regulira i nadzire društvo): www.hanfa.hr
Objava općih informacija:	Informacije i dokumenti koje je Društvo dužno objavljivati u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala i podzakonskim aktima kao i EU regulativi, objavljuju se na web stranicama društva inter.capital. Informacije koje je Društvo dužno objavljivati u skladu sa dijelom osmim Uredbe (EU) br. 575/2013 i dijelom šestim Uredbe (EU) 2019/2033, a nisu sadržane su u ovim Općim informacijama nalaze se u Godišnjem financijskom izvještaju te u dokumentu „Godišnji izvještaj o rizicima“ („Annual risk report“) za odgovarajuću poslovnu godinu kao i drugim dokumentima objavljenim na web stranici Društva: inter.capital,
Jezici za službenu komunikaciju:	Hrvatski i engleski jezik
Cjenik:	Podatke o cijenama i troškovima investicijskih i pomoćnih usluga te ako je primjenjivo troškovima, naknadama i povezanim izdacima mogu se naći u Cjeniku objavljenom na web stranici Društva: inter.capital. Primjerice, iznos brokerske naknade obračunava se odbijanjem iznosa te naknade od sredstva ostvarenim prodajom, ili od uplaćenih sredstva za kupnju financijskih instrumenata. Skrbnička naknada naplaćuje se mjesečno, na način označen u računu koji se dostavlja svakom klijentu.
Način komunikacije i zadavanja naloga:	Usmenim putem u prostorijama Društva ili putem telefona na za to predviđene brojeve telefona, pisanim putem preporučenom pošiljkom (ne odnosi se na zadavanje naloga), elektroničkom poštom, Bloomberg chat odnosno putem IT platforme za korisnike te usluge.
Procesuiranje pritužbi klijenata:	Postupak podnošenja pritužbi od strane klijenata, kao i postupak postupanja Društva s pritužbama klijenata, uređeni su Pravilnikom Društva o postupanju po pritužbama koji je dostupan u prostorijama Društva te na web stranici koja je u ovom dokumentu navedena kao web stranica za objavu općih informacija o Društvu.

Zaštita imovine klijenata:

Novac i financijski instrumenti klijenata nisu vlasništvo Društva, ne ulaze u njegovu imovinu, ni u likvidacijsku ili stečajnu masu niti mogu biti predmetom ovrhe u svezi potraživanja prema Društvu.

Novčana sredstva klijenata koja su deponirana na računu kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili Sloveniji ne ulaze u imovinu, odnosno stečajnu ili likvidacijsku masu te kreditne institucije.

Društvo je član Fonda za zaštitu ulagatelja kojim upravlja Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. Zagreb (dalje: „SKDD“ ili „Operater Fonda“).
Popis članova, informacije za ulagatelje i više o sustavu zaštite ulagatelja možete pročitati na: www.skdd.hr

Sredstva klijenata i Društva nalaze se na različitim računima:
- za klijente: na računima za posebnu namjenu (tzv. „13-ice“),
- za društvo: na računima za redovito poslovanje (tzv.„11-ice“)

Članstvom Društva u Fondu zaštićene su tražbine klijenata Društva do najviše 20.000,00 EUR po klijentu obračunavat će se kao ukupan iznos tražbina Klijenta, bilo da ih Društvo drži na jednom ili više računa, po jednoj ili više ugovornih osnova ili u svezi s jednom ili više investicijskih usluga, a ukoliko Društvo nije u mogućnosti isplatiti ili vratiti klijentu, u slučaju:

- otvaranja stečajnog postupka nad Društvom
- da Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga utvrdi da je kod Društva nastupila nemogućnost ispunjavanja obveza prema klijentima na način da ne može izvršiti novčanu obvezu i/ili vratiti financijske instrumente koji čine portfelj pod upravljanjem, a nije izgledno da će se te okolnosti u dogledno vrijeme bitno promijeniti.

Osigurane su sljedeće tražbine klijenata:
- novčana sredstva koja Društvo duguje Klijentu ili koja pripadaju Klijentu, a koje je Društvo primilo ili drži za klijenta u vezi s ugovorenim investicijskim uslugama ili pomoćnom uslugom;
- financijski instrumenti koji pripadaju Klijentu Društva, a koje Društvo drži, administrira ili s njima upravlja za račun Klijenta u vezi s ugovorenim investicijskim uslugama ili pomoćnom uslugom.

Isključene tražbine:
Iz tražbina obuhvaćenih navedenim odredbama isključuju se tražbine koje predstavljaju tražbine klijenata Društva proizašle iz transakcije za koju je pravomoćnom sudskom presudom utvrđeno da je povezana s pranjem novca, tražbine Klijenata Društva koje su osigurane zakonom koji uređuje osiguranje depozita u kreditnim institucijama radi zaštite deponenata u slučaju nedostupnosti depozita. Klijent Društva čije su tražbine zaštićene pravilima Fonda za zaštitu ulagatelja, je svaka fizička i pravna osoba čiju imovinu Društvo drži, administrira i njome upravlja za račun klijenta vezano uz investicijsku uslugu ili pomoćnu uslugu iz članka 5. stavka 2. točke 1. Zakona o tržištu kapitala ugovorenu s klijentom.

Klijentom se ne smatra, neovisno o državi sjedišta:

1. kreditna institucije
2. investicijsko društvo
3. financijska institucije
4. društvo za osiguranje
5. subjekt za zajednička ulaganja
6. mirovinski fond
7. pravna osoba članica grupe Društva

8. pravna ili fizička osoba koja sudjeluje s više od 5 % udjela s pravom glasa u temeljnom kapitalu Društva

9. društvo koje je matično ili ovisno društvo u odnosu na Društvo

10. članovi uprave i nadzornog odbora odnosno upravnog odbora Društva, ako su te osobe na navedenim položajima ili zaposlene u Društvu na dan otvaranja stečajnog ili likvidacijskog postupka ili na dan objave rješenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga o nastupanju osiguranog slučaja ili su na tim položajima bile zaposlene tijekom tekuće ili prethodne financijske godine

11. vezani zastupnici Društva, a koji u tom svojstvu djeluju na dan otvaranja stečajnog ili likvidacijskog postupka nad investicijskim društvom ili na dan objave rješenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga o nastupanju osiguranog slučaja ili su u tom svojstvu djelovali tijekom tekuće ili prethodne financijske godine

12. osobe odgovorne za reviziju financijskih izvještaja Društva te osobe odgovorne za pripremu i pohranu računovodstvene dokumentacije Društva i izradu financijskih izvještaja

13. članovi uprave, nadzornog odbora odnosno upravnog odbora te osobe koje u vlasništvu imaju 5 % ili više udjela u društvu koje je matično ili ovisno društvo u odnosu na Društvo te osobe koje su odgovorne za reviziju financijskih izvještaja Društva

14. bračni ili izvanbračni drugovi te srodnici do drugog stupnja u ravnoj liniji i drugog stupnja u pobočnoj liniji osoba iz točaka 10. do 13. I

15. klijenti Društva čije je neispunjenje obveze prema Društvu pridonijelo nastupanju osiguranog slučaja.

Postupanje Operatera Fonda po nastupu osiguranog slučaja:

Nakon što HANFA donese Rješenje o nastanku osiguranog slučaja, Operater Fonda (pravna osoba koja je dobila odobrenje HANFA-e za upravljanje i formiranje i upravljanje Fondom) pokreće postupak obeštećenja klijenata Društva, te o tome obavještava javnost objavom u najmanje jednim dnevnim novinama.

Operater Fonda će o nastanku osiguranog slučaja poslati obavijest svim klijentima Društva koji su mu poznati kao i poziv klijentima da podnesu Zahtjev za obeštećenjem te obrazac tog Zahtjeva. U zahtjevu za obeštećenje klijent pruža Operateru Fonda najvažnije podatke i informacije potrebne za utvrđivanje prava na isplatu zaštićenih tražbina. Ispunjeni Zahtjev klijent šalje Operateru Fonda isključivo poštom.

Rok za podnošenje Zahtjeva je pet (5) mjeseci od dana objave Rješenja HANFA-e o nastanku osiguranog slučaja u „Narodnim novinama“. Operater Fonda dužan je klijentu Društva isplatiti utvrđeni iznos zaštićene tražbine bez odgađanja, a najkasnije u roku od 90 dana od dana utvrđenja prava na isplatu zaštićene tražbine odnosno dana utvrđenja iznosa iste ili, iznimno, u daljnjem roku od 90 dana na temelju posebnog rješenja HANFA-e.

Računi za redovno poslovanje:

Erste & Steiermärkische bank d.d.	HR8124020061100074697
Zagrebačka banka d.d.	HR8023600001101482818
Privredna banka Zagreb d.d.	HR7623400091110072681
OTP banka d.d.	HR1324070001100340465
Raiffeisenbank Austria d.d.	HR9524840081101402696
Hrvatska poštanska banka d.d.	HR6823900011100352194

Uplate, pohrana imovine klijenata, kamate, odgovornost za treću stranu:

Uplate novčanih sredstava molimo vršiti na sljedeći način:

Za potrebe brokerskog poslovanja:

na račun HR5824020061300000162 otvoren kod Erste & Steiermärkische bank d.d. (prilikom uplate, pod „model plaćanja“ unijeti broj 67, a pod „poziv na broj“ navesti OIB klijenta)

Za potrebe skrbničkog poslovanja:

na račun HR2424020061300002035 otvoren kod Erste & Steiermärkische banke d.d. (prilikom uplate, pod „model plaćanja“ unijeti broj 67, a pod „ poziv na broj “ navesti OIB klijenta).

napomena: izvrši li klijent zabunom uplatu na neki drugi račun Društva, Društvo će takva sredstva prebaciti na gore prethodno navedene račune, ovisno o namjeni poslovanja.

Pohrana imovine klijenata:

Za potrebe brokerskog poslovanja:

- financijski instrumenti pohranjeni su kod SKDD, a registrirani sa Društvom
- novčana sredstva klijenata drže se na računima posebne namjene (tzv.“13-ice“), i to:
  - HR5824020061300000162 kod Erste & Steiermärkische bank d.d.
  - HR7424840081300100784 kod Raiffeisenbank Austria d.d.
  - HR0823600001300057276 kod Zagrebačke banke d.d.
  - HR9223400091310173402 kod Privredne banke d.d. Zagreb
  - HR8323900011300153688 kod Hrvatske poštanske banke d.d.
  - BE77409654740142 kod KBC Bank NV, Belgija
  - HR0924020061300029562 kod Erste & Steiermärkische bank d.d. (račun otvoren za posebnu namjenu)

Za potrebe skrbničkog poslovanja:

- imovina klijenata pohranjena je kod slijedećih institucija:

- SKDD (domaći financijski instrumenti pohranjeni su na skrbničkom računu Društva kod SKDD, predviđena je mogućnost zbirne pohrane)
- KDD slovenski financijski instrumenti pohranjeni su na skrbničkom računu Društva kod KDD , predviđena je mogućnost zbirne pohrane)
- KBC Bank NV, Belgija račun br. BE77409654740142 (strani financijski instrumenti te novčana sredstva; imovina Društva drži se na odvojenom računu od imovine klijenata)
- OTP banka d.d. račun br. HR7924070001300322237 (strani financijski instrumenti te novčana sredstva; imovina Društva drži se na odvojenom računu od imovine klijenata)
- UniCredit Bank AG (strani financijski instrumenti t e novčana sredstva; imovina Društva drži se na odvojenom računu od imovine klijenata) računi br.:DE15700202700015243906, DE90700202700015243914, DE47700202700015243912
- Erste & Steiermärkische banke d.d., račun br. HR2424020061300002035 (novčana sredstva)
- Raiffeisenbank Austria d.d. HR5024840081300148455 (novčana sredstva)
- OTP banka d.d. (strani financijski instrumenti i novčana sredstva; imovina Društva drži se na odvojenom računu od imovine klijenata) računi br.: SI56040000266092184, SI56040000266097519, SI56040000266097810
- KELER Central Depository Ltd. (strani financijski instrumenti i novčana sredstva; imovina Društva drži se na odvojenom računu od imovine klijenata) račun br.: 0899/ M00000, HU71 1440 0128 3321 0603 0000 0000, HU11 1440 0111 3321 0603 0000 0000, HU88 1440 0128 3321 0610 0000 0000, HU92 1440 0111 3321 3204 0000 0000, HU82 1440 0128 3321 3101 0000 0000
  (strani složeni financijski instrumenti te novčana sredstva i imovina Društva drži se

na odvojenom računu od imovine klijenata. Imovina klijenta podložna je zakonodavstvu države koja nije država članica te se prava klijenta mogu sukladno tome razlikovati).

- Zagrebačka banka d.d. HR0923600001300166674 (novčana sredstva; imovina Društva drži se na odvojenom računu od imovine klijenata)
- Raiffeisen Bank S.A. (strani financijski instrumenti i novčana sredstva; imovina Društva drži se na odvojenom računu od imovine klijenata) računi br.: RO58 RZBR 0000 0600 2598 7395, RO02 RZBR 0000 0600 2598 7433 RO96 RZBR 0000 0600 31316764

Društvo ne isplaćuje kamate na iznos novčanih sredstava klijenata uplaćenih račune kreditnih institucija. Društvo ne odgovara za radnje ili propuste trećih osoba, uključujući kreditne institucije, pružatelje usluge skrbništva, SKDD, druge depozitorije i klirinške kuće/ institucije za poravnanje i namiru, izdavatelja financijskog instrumenta kupljenog za račun klijenta i ostale osobe koje posredno ili neposredno sudjeluju u sklapanju i/ili provedbi transakcija.

Trgovanje klijenata na uređenom tržištu EUREX putem Društva:

Sukladno čl.5. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. Srpnja 2012. OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (dalje: „Uredba 149/2013“) Društvo je obvezno pružiti klijetima podatke o tehničkim standardima posrednog poravnanja za trgovanja koja se provode kod središnje ugovorne strane kao i o rizicima povezanim sa vođenjem pozicija imovine klijenta kod člana sustava poravnanja i središnje ugovorne strane. Društvo je izravan član EUREX burze, a trgovanja na EUREX burzi namiruju se i poravnavaju kod člana sustava poravnanja na EUREXu - UniCredit Bank AG. Prema odredbama Delegirane Uredba Komisije (EU) br. 149/2013 od 19.12.2012. godine o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća vezano uz regulatorne tehničke standarde o dogovorima o posrednom poravnanju, obvezi poravnanja, javnom registru, pristupu mjestu trgovanja, nefinancijskim drugim ugovornim strankama i tehnikama smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne stranke (dalje: „EMIR“), središnje druge ugovorne strane i članovi sustava poravnanja ponudit će svojim klijentima najmanje izbor između omnibus računa klijenata i individualnog računa klijenta. Sukladno Uredbi 149/2013, mi kao Društvo koje pruža usluge posrednog poravnanja isti izbor nudimo svojim klijentima. Ukoliko Klijent izričito ne zatraži otvaranje individualnog računa, Društvo će smatrati da se klijent odlučio za zbrini račun. Ukoliko se Klijent odluči za individualni račun, obavijestit će o tome Društvo kako bi pokrenuli postupak otvaranja takvog računa.

Klijenti dakle imaju izbor između dvije mogućnosti odvajanja računa:

a) Omnibus račun – vođenje odvojene evidencije i računa omogućava klijentu da razlikuje u računima kod člana sustava poravnanja imovinu i pozicije Društva od imovine i pozicija koji se vode za račune klijenata Društva.
b) Individualni račun - vođenje odvojene evidencije i računa omogućava klijentu da razlikuje u računima kod člana sustava poravnanja imovinu i pozicije klijenta od imovine i pozicija koji se vode za račune ostalih klijenata Društva.

Razlikovanje imovine pri tome podrazumijeva da se imovina i pozicije knjiže na odvojenim računima, sprječava se netiranje pozicija knjiženih na različitim računima, a imovina koja obuhvaća pozicije knjižene na računu nije izložena gubicima poveznih s pozicijama koje se knjiže na drugom računu.

Niže Društvo navodi informacije o vrstama segregacije računa, razini zaštite i povezanih troškova, naknada i rizika kako biste se lakše odlučili za vrstu računa.

Karakteristike računa i povezani rizici

Sukladno čl.39.st.2. EMIR-a odvajanje omnibus računa podrazumijeva da središnja druga ugovorna strana vodi odvojene evidencije i račune čime omogućava svakom članu sustava poravnanja da razlikuje u računima kod središnje druge ugovorne strane imovinu i pozicije tog člana sustava poravnanja od imovine i pozicija koji se vode za račun njegovih klijenata. U skladu s navedenim, imovina Društva i klijenata kojima Društvo pruža usluge posrednog poravnanja je kod središnje druge ugovorne strane odvojena od imovine člana sustava poravnanja u sklopu omnibus mehanizma odvajanja računa. Nadalje, u sklopu pružanja usluga posrednog poravnanja Društvo klijentima pruža izbor između otvaranja omnibus ili individualnog računa

Za klijenta Društva, odabir omnibus računa podrazumijeva odvajanje računa primjenjujući analognu metodologiju: član sustava poravnanja vodi odvojene evidencije i račune čime omogućava Društvu da razlikuje u računima kod člana sustava poravnanja imovinu i pozicije Društva od imovine i pozicija koje se vode za račun njegovih klijenata. U ovom slučaju imovina klijenta potpuno je odvojena od imovine Društva, ali pozicije klijenata nisu odvojene.

Omnibus odvajanje računa podrazumijeva pravni i operativni rizik, ali i rizik drugih klijenata čije se pozicije vode u sklopu istog omnibus računa. Ključni rizik proizlazi iz činjenice da se pozicije više klijenata drže na jednom računu. Pozicije svakog pojedinačnog klijenta evidentiraju se odvojeno. Međutim, u slučaju realizacije operativnog rizika ili u slučaju značajnog gubitka jednog klijenta koji je u defaultu, a koji ne može biti pokriven kolateralom koji je isti taj klijent dostavio ili n sredstvima Društva, gubitak može biti pokriven iz imovine drugih klijenata.

Kolateral koji pokriva omnibus račun drži se na razini Društva. Iako takav sustav može profitirati od mogućnosti netiranja pozicija te na taj način dovesti do smanjenja troškova, ali sukladno tome podrazumijeva i rizik držanja sredstava klijenata za zajednički računu kolaterala. Unatoč vođenju odvojene evidencije uplata kolaterala, kolateral se drži na zajedničkom računu te u slučaju realizacije operativnog rizika Društva klijent dijeli rizik drugih klijenta.

Otvaranje individualnog računa podrazumijeva odvajanje računa na način da član sustava poravnanja vodi odvojene evidencije i račune čime omogućava Društvu da razlikuje u računima kod člana imovinu i pozicije klijenta sa individualnim računom od imovine i pozicija svih ostalih klijenata.

Operativni rizik i pravni rizik za klijenta i dalje postoje u smislu ispravnog funkcioniranja sustava, samog procesa te članova koji sudjeluju u procesu poravnanja, no u sklopu ove vrste odvajanja računa klijent ne dijeli rizik drugih članova.

Kolateral koji se obračunava za individualni račun također se izračunava i vodi pojedinačno, umanjujući tako rizik za klijenta. Međutim, s obzirom na nemogućnost netiranja pozicija, ovakav pristup može podrazumijevati i veći trošak kolaterala.

Klijenti su od defaluta Društva odnosno člana sustava poravnanja zaštićeni mehanizmom odvajanja i portabilnosti računa. Računi klijenata su kod člana sustava poravnanja odvojeni od računa Društva, te je račun Društva kod središnje druge ugovorne strane odvojen od računa člana sustava poravnanja. U slučaju defaluta Društva navedeno odvajanje omogućava prijenos računa klijenata (omnibus i individualnih) drugom članu poravnanja. Analogno, u slučaju defaulta člana sustava poravnanja, navedeno odvajanje omogućava prijenos računa Društva te računa klijenata Društva, drugom članu sustava poravnanja.

Odobrenje za korištenje internog modela:

Društvo objavljuje podatak da je Rješenjem HANFE od 15. ožujka 2013. godine, KLASA: UP/I-451-04/12-44/1, URBROJ: 326-331-13-9, Društvo dobilo Odobrenje za internog modela za vrednovanje opcija.

Poravnanje putem SKDD CCP

2021. godine provedena je migracija poslova poravnanja sa SKDD-a na SKDD CCP Smart Clear d.d. (dalje u tekstu: "SKDD CCP").

SKDD-CCP Smart Clear d.d. je osnovan s namjerom da SKDD d.d. na njega prenese poslove poravnanja transakcija financijskih instrumenata, u svojstvu središnje druge ugovorne strane (Central Clearing Party).

"Poravnanje" u smislu Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (dalje u tekstu: EMIR), znači postupak uspostavljanja pozicija, uključujući izračun neto obveza i postupak kojim se osigurava dostupnost financijskih instrumenata, gotovine, ili oboje za osiguranje izloženosti koje proizlaze iz tih pozicija.

Središnja druga ugovorna strana" znači pravnu osobu koja posreduje između drugih ugovornih strana u ugovorima kojima se trguje na jednom ili više financijskih tržišta, te postaje kupac svakom prodavatelja i prodavatelj svakom kupcu.

"Novacija" je postupak posebne novacije kako je isti definiran u članku 535. stavku 3. Zakona o tržišta kapitala u kojem se obvezni odnos između kupca i prodavatelja u transakciji koja se poravnava zamjenjuje s dva novonastala obvezna odnosa u kojima SKDD-CCP postaje kupac prvobitnom prodavatelju i prodavatelj prvobitnom kupcu, pri čemu raniji obvezni odnos između prvobitnog kupca i prodavatelja prestaje. „ZKN" je Zakon o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata.

Pojmovi pisani velikim slovima, a koji nisu definirani u ovom tekstu imat će značenje kako je propisano Pravilima SKDD-CCP-a dostupnim na www.skdd-ccp.hr (dalje: „Pravila"). Sve propisane objave i informacije SKDD-CPP biti će objavljeni na navedenoj web stranici, a ovim dopisom ukratko je opisano poravnanje, opisani rizici računa, izbor računa te druge bitne informacije.

Društvo će postati član SKDD CCP-a, te će preuzeti obveze koje proizlaze iz transakcija svojih klijenata koji trguju na uređenom tržištu Zagrebačke burze d.d. financijskim instrumentima (dionice/obveznice) koji ispunjavaju uvjete za poravnanje putem SKDD-CCP-ja. Instrumenti /transakcije koji nisu primjereni za poravnanje poravnavati će se po postojećem modelu.

Prije nego što je SKDD d.d. prenio poslove poravnanja na SKDD-CCP, namiru je garantirao isključivo sredstvima članova sudionika u jamstvenom fondu, dok SKDD-CCP, između ostalog, garantira i svojom imovinom. SKDD CCP nakon licenciranja postaje poseban član SKDD-a. SKDD-CCP u realnom vremenu zaprima transakcije sa Zagrebačke burze. SKDD CCP i član obveze izmiruju u sustavu SKDD-a na način da je Član dužan osigurati financijske instrumente, a SKDD-CCP uplatiti na račun SKDD-a novčana sredstva ili obrnuto. Član je pravna osoba za koju je SKDD-CCP donio odluku o primitku
u članstvo Sustava poravnanja i s kojom je sklopio Ugovor o članstvu.

Postupak poravnanja (kratki opis)

Tržište dostavlja SKDD-CCP-ju Podatke o Transakcijama s Tržišta u realnom vremenu. Po prihvaćanju transakcija u sustav poravnanja SKDD-a, izračunat će se iznos za namiru svake transakcije i to korištenjem podataka o ISIN-u, količini Financijskih instrumenata, cijeni, stečenoj kamati i udjelu nedospjele glavnice. Istodobno po izračunu iznosa za namiru, SKDD-CCP će provesti postupak Novacije. Novirana transakcija se smatra prihvaćenom u smislu ZKN-a od strane Sustava poravnanja, te se smatra nalogom za prijenos prihvaćenim u smislu ZKN-a. Novacijom, nastaje jedna Novirana transakcija u kojoj Član mora isporučiti Financijske instrumente ili novac SKDD-CCP-ju i jedna Novirana transakcija u kojoj SKDD-CCP mora isporučiti Članu Financijske instrumente ili novac. U postupku Novacije, Clearing Member preuzima sve obveze iz Transakcija koje su njegovi klijenti sklopili na Tržištu.

Vrste računa

Sustav SKDD-CCP-ja razlikuje tri vrste računa: Kućni račun (za imovinu Člana), Zajednički klijent (za klijente Člana), Izdvojeni klijent (za klijenta Člana). InterCapitalu će se po primitku u članstvo, obvezno otvoriti Račun pozicija i Račun kolaterala za kućni račun Člana te Račun pozicija i Račun kolaterala za Zajednički klijent člana.

Račun pozicija je evidencijski račun koji je otvoren u SKDD-CCP-ju, a služi za izračun obračunatih obveza i obveza s osnova uplate potrebnog kolaterala. Račun kolaterala je evidencijski račun koji je otvoren u SKDD-CCP-ju, u ime Člana sa svrhom da se na njemu vodi kolateral, u skladu s Pravilnikom o kolateralu.

Svaki otvoreni Račun pozicija ima odgovarajući Račun kolaterala.

Društvu se obavezno otvara Račun pozicija/Račun kolaterala za klijente Člana (tj. za klijente: zajednički klijent, tzv. **omnibus račun ili OSA račun).** Članu se može otvoriti više Računa pozicija i kolaterala za individualne klijente (tzv. **individualni račun ili ISA račun**). Identitet individualnog klijenta kojem je otvoren individualan račun u svakom trenutku poznat je SKDD-CCP-ju. Imovina i pozicije koji se vode za njegov račun razlikuju se od imovine i pozicija koji se vode za ostale klijente InterCapitala. Za tako izdvojenog klijenta, SKDD-CCP otvara račun izdvojenog klijenta, kojim je takav klijent jednoznačno identificiran (primjerice OIB i sl.). Račun kolaterala izdvojenog klijenta InterCapitala je evidencijski račun u SKDD-CCP-ju definiran Pravilima dostupnim na web stranici www.skdd-ccp.hr.

Likvidacija, stečaj i ovrha
SKDD-CCP vodi račune opisane u Pravilima prema sljedećim načelima: a) sredstva Člana i klijenata Člana se vode na zasebnim Računima kolaterala; b) poravnanje obveza obavlja se zasebno za svaki račun pozicija; c) sredstva klijenata Člana zabilježena na Računu kolaterala mogu se koristiti samo za pokriće rizika povezanih sodgovarajućim Računom pozicija.

Novčana sredstva i Financijski instrumenti zabilježeni na Računima kolaterala za klijente InterCapitala, Računima kolaterala za izdvojene klijente InterCapitala ne ulaze u likvidacijsku ili stečajnu masu Člana, SKDD-CCP-ja ili SKDD-a, niti mogu biti predmetom ovrhe u svezi potraživanja prema InterCapitalu, bez obzira da li je imatelj kolaterala InterCapital ili klijent. Insolventnost SKDD-CCP-a ili Člana

Ako Podaci o Transakcijama s Tržišta sadrže Transakcije koje je Član sklopio nakon trenutka otvaranja postupka zbog insolventnosti, SKDD-CCP takve Transakcije neće prihvatiti u Sustav poravnanja, a već prihvaćene i Novirane transakcije Člana nakon otvaranja postupka zbog insolventnosti će otkazati. SKDD-CCP o neprihvaćanju Transakcija, odnosno otkazu Noviranih transakcija obavještava HANFA-u i Članove koji su ugovorne strane u otkazanim Noviranim transakcijama.

Ako SKDD-CCP namjerava prestati obavljati poslove Poravnanja kao poslovnu djelatnost ili izgubi odobrenje za pružanje usluge središnje druge ugovorne strane ili nastupi Neispunjenje obveza SKDD-CCP-ja ili nad SKDD-CCP-om bude pokrenut Postupak zbog insolventnosti SKDD-CCP će provesti konačni obračun obveza između SKDD- CCP-ja i svih Članova. SKDD-CCP će u potpunosti poštovati načela segregacije imovine SKDD-CCP i Članova odnosno klijenata, kako su ista definirana u Glavi V. Pravila i to na način da, bez obzira na vrstu postupka (insolventnost, postupak prisilnog upravljanja), SKDD-CCP u svakom trenutku poštuje i očuva strukturu računa, te evidenciju ovlaštenika nad imovinom ubilježenom na Računima kolaterala. Isto pravilo o obvezi očuvanja strukture računa i evidencije ovlaštenika nad imovinom ubilježenom na tim računima se odnosi na Račun ostalih namjena za potrebe namire, otvoren u sustavu SKDD-a kao i na Novčani račun za namiru, otvoren u HSVP-u.

Rizici koji proizlaze iz omnibus i individualnog računa:

Omnibus račun (pozicije i kolateral za klijente)
Otvara se u ime Društva, a za račun klijenata. Kolateral i netirane pozicije se povezuju uz više klijenata. Neispunjenje obveze (default) drugog klijenta čije se pozicije vode na omnibus računu može imati za posljedicu da Kolateral klijenta može biti iskorišten za pokrivanje pozicija drugih klijenta na istom omnibus računu. U slučaju prijenosa poslovanja, Član na kojeg se obavlja prijenos poslovanja mora prihvatiti, prije početka prijenosa poslovanja, sve pozicije i imovinu na omnibus računu. Za prijenos omnibus računa na novog Člana je potreban pristanak svih klijenata što u praksi može biti složeno.

Individualni račun (pozicije i kolateral pojedinačnog klijenta)
Otvara se u ime Društva, a za račun točno određenog klijenta. Kolateral i netirane pozicije se povezuju samo uz jednog klijenta. Račun nije izložen rizicima drugih klijenata. Klijent nije izložen riziku drugih klijenata, odnosno kolateral klijenta se ni u kojem slučaju ne može upotrijebiti za pokrivanje pozicija drugih klijenata. Klijent je zaštićen od rizika Društva. Prije početka prijenosa poslovanja, Član na kojeg se obavlja prijenos poslovanja, mora prihvatiti sve pozicije i imovinu na individualnom računu, ali klijent autonomno odlučuje na koga će prenijeti račun te nije vezan drugim klijentima InterCapitala. U slučaju sravnjivanja obveza, SKDD- CCP će jednostavno identificirati klijenta za kojeg InterCapital vodi ISA račun te direktno klijentu isplatiti novčana sredstva u slučaju da je Iznos sravnjene obveze pozitivan nakon provedenih potrebnih radnji.

Utjecaj mjera iz plana oporavka SKDD-CPP
Utjecaj mjera iz plana oporavka SKDD-CPP-a uređen je člankom 17, 18. i 19 Pravila. SKDD-CCP neće odgovarati za štetu proizašlu iz neispunjenja svoje obveze isporuke Financijskih instrumenata ili plaćanja novčanih sredstava po Obračunatim obvezama, u skladu s Pravilima, ako je to neispunjenje posljedica Više sile. U slučaju Više sile ili opasnosti od nastupanja Više sile, SKDD-CCP ili Članovi će poduzeti mjere koje su propisane Planom kontinuiteta poslovanja i Planom oporavka od kriznih situacija i koje se smatraju razumno potrebnim kako bi u najvećoj mogućoj mjeri ograničili posljedice prema trećim osobama.

Za eventualnu štetu nastalu Članu koja je posljedica neispunjenja obveza od strane SKDDCCP-ja, SKDD-CCP neće ni u kojem slučaju odgovarati, osim ako je takva šteta nastala kao izravna posljedica krajnje nepažnje ili namjere od strane SKDD-CCP-ja ili ako je Pravilima poravnanja u pojedinom slučaju izričito propisano drugačije.

TARGET2-Securities (T2S)

U okviru procesa integracije financijskog sustava Republike Hrvatske na financijska tržišta eurozone, SKDD se priključuje europskom sustavu za plaćanje TARGET te sustavu na namiru vrijednosnih papira TARGET2-Securities (T2S).

TARGET2-Securities (T2S) je platforma za harmoniziranu i centraliziranu namiru vrijednosnih papira koju je uspostavio Eurosustav, odnosno skup hardvera, softvera i drugih komponenti tehničke infrastrukture putem kojih Eurosustav pruža usluge Središnjim depozitorijima i središnjim bankama koji omogućava temeljnu, neutralnu i bezgraničnu namiru transakcija vrijednosnih papira po DvP načelu u novcu središnje banke. SKDD je migrirao na T2S 11.9.2023. godine. Za svaku transakciju, domaću i prekograničnu, novac i vrijednosni papiri istodobno mijenjaju vlasništvo. Razvoj platforme povjeren je središnjim bankama Francuske, Njemačke, Italije i Španjolske (4CB).

„Sudionik“ je u smislu Pravila i ostalih akata SKDD-a subjekt koji predstavlja sudionika kako je isti definiran odredbama Zakon o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata, dok se u smislu ovih Općih informacija Sudionikom smatra InterCapital.

„Ulagatelj“ je subjekt čiji se identifikacijski podaci upisuju i vode u informacijskom sustavu SKDD-a s namjerom otvaranja računa vrijednosnih papira u SKDD-u, u smislu ovih Općih informacija Ulagateljem se smatra Klijent.

Pojmovi pisani velikim slovima, a koji nisu definirani u ovom tekstu imat će značenje kako je propisano Pravilima SKDD-a dostupnim na www.skdd.hr (dalje: „Pravila SKDD).

Prelaskom SKDD-a na TARGET2-Securities platformu uvodi se novi model strukture računa faznim pristupom. Kroz fazni pristup prelaska na novi model strukture računa, Ulagateljima, koji imaju izravno otvoren račun vrijednosnih papira u SKDD-u, a koji ne prenesu svoju imovinu (vrijednosne papire) kod investicijskih društava i/ili kreditnih institucija (Sudionici) naplaćivat će se naknada za održavanje pozicija vrijednosnih papira na računima Ulagatelja.

Naknada će se naplaćivati Ulagateljima čija ukupna vrijednost imovine na računima u SKDD-u prelazi propisani iznos, dok će se u sljedećim fazama taj imovinski cenzus spuštati na niže vrijednosti.

Otvaranjem računa i prijenosom imovine kod investicijskih društava i/ili kreditnih institucija (Sudionika) Ulagateljima se više ne pohranjuje imovina na računima otvorenim izravno u SKDD-u u kojem slučaju nemaju obvezu plaćanja naknade SKDD-u.

Zbog integracije i optimizacije T2S projekta, izvršit će se sljedeće promjene u strukturi računa vrijednosnih papira SKDD-a:

- Skrbnički računi za Financijske Instrumente hrvatskih izdavatelja (članski za Ulagatelja) postaju transakcijski računi i imovina na postojećim skrbničkim računima za Financijske Instrumente hrvatskih izdavatelja preslikati će se na 1:1 ili na N:1 račun skrbnika u T2S-u
- imovina na postojećim računima Ulagatelja u SKDD-u koja je registrirana s brokerom/članom novčanih tržišta preslikati će se na N:1 račun brokera/člana novčanih tržišta u T2S-u.

Prelaskom na TARGET2-Securities sustav SKDD je danom stupanja na snagu izmjena i dopuna Pravila SKDD-a, sve skrbničke račune na ime preoblikovao u Transakcijske skrbničke račune na ime, a skrbničke račune pod zaporkom i zbirne skrbničke račune u Transakcijske zbirne skrbničke račune.

Najznačajnije promjene vezane uz statičke podatke i strukturu računa su sljedeće: i) obvezna identifikacija Sudionika BIC kodom u T2S-u ii) uvođenje DCA računa, odnosno novčanog računa u T2S-u kojim upravlja središnja banka te iii) uvođenje transakcijskih računa. Najznačajnije promjene vezane uz usluge i funkcionalnosti prije namire su sljedeće: i) obvezna polja za uparenje, ii) raspoređivanje računa, iii) izmjene transakcija te iv) novi statusi za praćenje statusa instrukcija u T2S-u.

Namira se obavlja za sve Transakcije prijenosom novčanih sredstava ili vrijednosnih papira ili oboje u T2S-u te preknjižbom vrijednosnih papira na teret računa isporučitelja, a u korist računa primatelja u Sustavu za namiru. Uvjet za upis Transakcija u T2S-u bit će ispunjen ako su Sudionici u potpunosti rasporedili Transakciju (prijavili Račune vrijednosnih papira onih Ulagatelja odnosno Nositelja računa po čijem nalogu je transakcija sklopljena). Obveze za namiru bit će ispunjene na predviđeni datum namire ako:

- je Transakcija upisana u T2S;
- je na prijavljenoj registriranoj poziciji Računa vrijednosnih papira Sudionika-Isporučitelja vrijednosnih papira, ubilježena i osigurana isporuka dostatna količina vrijednosnih papira;
- su za Naizmjenične Transakcije uključeni Sudionici ispunili svoje obveze predaje vrijednosnih papira;
- se radi o Transakciji uz plaćanje (DVP, DWP, PFOD), a na T2S DCA računu Sudionika (isporučitelja novčanih sredstava) ima dovoljno novčanih sredstava.

Pod uvjetom da su obje ugovorne strane ispunile svoje obveze u cijelosti, T2S će na Predviđeni datum namire: 1. preknjižiti vrijednosne papire u T2S-u, 2. preknjižiti novčana sredstva na T2S DCA računima ako je Transakcija uz plaćanje (DVP, DWP, PFOD), 3. proslijediti potvrdu o namiri SKDD-u. Po zaprimanju potvrde o namiri od T2S-a, SKDD će u Sustavu za namiru preknjižiti vrijednosne papire na teret pozicije ulagatelja odnosno Nositelja računa koji je isporučitelj, a u korist pozicije ulagatelja odnosno Nositelja računa koji je primatelj te će obavijestiti Sudionike o namiri. Transakcije su namirene u trenutku zaprimanja potvrde o namiri od T2S-a.

Rizici:

TARGERT2-Securities (T2S) pomaže smanjiti rizike koji utječu na namiru prekograničnih transakcija čime doprinosi pozitivnom utjecaju na financijsku stabilnost. Ipak, glavni rizici kojima je T2S može biti izložen su operativni rizik, rizik informacijske sigurnosti te rizik stečaja, likvidacije i insolventnosti.

Operativni rizici T2S-a uključuju sve rizike koji mogu utjecati na rad T2S-a, obuhvaćajući rizike koje projekti i izdanja mogu predstavljati za T2S, odnosno rizike negativnih financijskih, poslovnih i/ili reputacijskih utjecaja koji proizlaze iz neadekvatnih ili neuspješnih internih upravljanja i poslovnih procesa. Dodatno, obuhvaćaju i tehničke incidente SKDD-a ili Hrvatske narodne banke koji bi imali utjecaj na normalan rad i komunikaciju SKDD-a ili Hrvatske narodne banke s T2S sustavom.

Rizik informacijske sigurnosti obuhvaća potencijalnu opasnost ili štetu koja proizlazi iz neovlaštenog pristupa, korištenja, otkrivanja, prekida, izmjene ili uništavanja sustava.

Okvirom za upravljanje operativnim rizikom i rizikom informacijske sigurnosti uspostavljena su pravila koja su usmjerena na identifikaciju, procjenu, praćenje, upravljanje te izvješćivanje o operativnom riziku i riziku informacijske sigurnosti za TARGET usluge.

Sudionici su dužni provoditi odgovarajuće sigurnosne kontrole radi zaštite svojih sustava od neovlaštenog pristupa i upotrebe radi osiguranja povjerljivosti, cjelovitosti i dostupnosti svojih sustava te su dužni obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o svakom sigurnosnom incidentu u svojoj tehničkoj infrastrukturi.

Rizik stečaja, likvidacije i insolventnosti

Vrijednosni papiri ubilježeni na Transakcijskim računima Ulagatelja ne pripadaju Sudioniku, ne čine dio imovine Sudionika, niti ulaze u stečajnu ili likvidacijsku masu Sudionika te se ne mogu koristiti za ispunjenje obveza koje Sudionik ima prema SKDD-u, drugim članovima SKDD ili bilo kojoj trećoj osobi.

Vrijednosni papiri i novčana sredstva Sudionika i Ulagatelja ne ulaze u imovinu niti stečajnu ili likvidacijsku masu SKDD-a i ne mogu biti predmetom ovrhe protiv SKDD-a. SKDD ni u kojem slučaju neće koristiti vrijednosne papire Sudionika i/ili Ulagatelja uključujući korištenje prava prijeboja i/ili zaloga u odnosu na vrijednosne papire na računima vrijednosnih papira Sudionika u odnosu na potraživanja bilo koje osobe uključujući i troškove vođenja, administriranja i pohrane vrijednosnih papira na računu, i/ili kada stranka Sudionika ne osigura vrijednosne papire potrebne za namiru.

Interkapital grupa

Društvo je član Interkapital grupe.

Jedini osnivač/član društva je društvo:

INTERKAPITAL d.d. iz Zagreba, Masarykova 1, upisano u registar Trgovačkog suda u Zagrebu s matičnim brojem upisa subjekta (MBS) 080414515 i OIB 91995585043.

Pored društava INTERKAPITAL vrijednosni papiri d.o.o. i INTERKAPITAL d.d., unutar Interkapital grupe nalaze se i društva:

- InterCapital HICP društvo s ograničenom odgovornošću za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima iz Zagreba, Masarykova ulica 1, upisano u registar Trgovačkog suda u Zagrebu s matičnim brojem upisa subjekta (MBS) 081650371, OIB: 33825906432.
- InterCapital ETF društvo s ograničenom odgovornošću za upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom iz Zagreba, Masarykova ulica 1, upisano u registar Trgovačkog suda u Zagrebu s matičnim brojem upisa subjekta (MBS) 081650380 OIB: 62466578523.
- InterCapital Digital Wealth Management društvo s ograničenom odgovornošću za poslovanje vrijednosnim papirima iz Zagreba, Masarykova ulica 1, upisano u registar Trgovačkog suda u Zagrebu s matičnim brojem upisa subjekta (MBS) 081650402, OIB: 31575038232.
- INTERCAPITAL TRUSTEE SERVICES društvo s ograničenom odgovornošću za savjetovanje, upravljanje i ulaganje iz Zagreba, Masarykova 1, upisano u registar Trgovačkog suda u Zagrebu s matičnim brojem upisa subjekta (MBS) 081519900, OIB: 12518663471.
- INTERKAPITAL IB d.o.o. za savjetovanje, upravljanje i ulaganje iz Zagreba, Masarykova 1, upisano u registar Trgovačkog suda u Zagrebu s matičnim brojem upisa subjekta (MBS) 081532370, OIB: 33430410496.

Razvrstavanje klijenata sažetak:

Razvrstavanje svojih klijenata Društvo vrši obzirom na njihovo znanje, iskustvo, Pravilnikom HANFE o pravilima poslovnog ponašanja prilikom pružanja investicijskih i pomoćnih usluga te Politikom razvrstavanja klijenata koju je donijelo Društvo. U skladu sa prethodno navedenim, Društvo klijente razvrstava na male i profesionalne ulagatelje te na kvalificirane nalogodavatelje.

Razvrstavanje Društvo vrši na temelju podataka dobivenih od klijenta, a koji se prikupljaju putem Upitnika kojeg klijent potpisuje. Podatke dobivene od klijenta, Društvo može smatrati vjerodostojnima, osim kada mu je poznato ili bi mu trebalo biti poznato da su podaci očito zastarjeli, netočni ili nepotpuni. Klijent je dužan obavijestiti Društvo o promjeni relevantnih podataka.

Potpisom obavijesti o razvrstavanja na malog ili profesionalnog ulagatelja ili kvalificiranog nalogodavatelja, klijent potvrđuje da je suglasan sa izvršenom kategorizacijom te da ga je Društvo upoznalo sa Politikom razvrstavanja klijenata.

Klijenti imaju pravo na razvrstavanje u drugu kategoriju klijenta, sa posljedičnim promjenama razine zaštite klijenta, isključivo u skladu sa Politikom razvrstavanja klijenata.

Politika razvrstavanja klijenata Društva dostupna je u prostorijama Društva te na Internet stranici koja je u ovom dokumentu navedena kao Internet stranica za objavu općih informacija o Društvu.

Korištenje sredstava klijenata:

Društvo se obvezuje da neće koristiti sredstva Klijenta niti za potrebe Društva niti za potrebe trećih strana, osim u slučaju izričitog pisanog pristanka Klijenta, a u kojem slučaju će Društvo i Klijent jasno, potpuno i točno urediti uvjete korištenja i povrata sredstava Klijenta te obveze i odgovornosti Društva u odnosu na korištenje imovine Klijenta, uključujući podatke o uključenim rizicima (ovisno u uvjetima korištenja i povrata financijskih instrumenata, a u slučaju financijskih šokova i/ili nemogućnosti ispunjavanja obveza treće strane kod koje su financijski instrumenti založeni, moguć je rizik od kašnjenja isporuke predmetnih instrumenata klijentu, a u krajnjem slučaju i financijski gubitak).

Svojstva financijskih instrumenata i povezani rizici

Trgovanje financijskim instrumentima podrazumijeva prihvaćanje određenih rizika. Ovisno strukturi financijskog instrumenta isti može biti izložen različitim vrstama rizika, te podrazumijeva prihvaćanje manje ili veće razine rizika. Ulaganje u financijske instrumente zahtjeva razumijevanje strukture financijskog instrumenta, tržišta ne kojima je prisutan te rizika koje podrazumijeva. Svako ulaganje u financijske instrumente može rezultirati potpunim gubitkom uložene imovine.

Opći rizici povezani s ulaganjem u financijske instrumente:

- **Rizik promjene cijena – tržišni rizik**
  Financijski instrumenti podložni su dnevnim promjenama vrijednosti u skladu sa tržišnim okolnostima, što može dovesti do smanjenja prinosa ili gubitka vrijednosti portfelja. Dodatno, veći utjecaji na vrijednost portfelja može biti posljedica promijenjenih tržišnih okolnosti usred globalnih i/ili regionalnih recesije.

- **Rizik promjene kamatnih stopa**
  Cijene nekih financijskih instrumenata (dužnički financijski instrumenti, neke vrste derivata...) ovise o razinama kamatnih stopa. Ovisno o strukturi instrumenta, promjene kamatnih stopa mogu uzrokovati rast ili pad cijene istoga, u čemu se očituje rizik promjene kamatnih stopa.

- **Rizik promjene tečaja – valutni rizik**
  Ulaganjem u financijske instrumente denominirane u različitim valutama imovina ulagača izložena je riziku promjene tečaja strane valute u odnosu na euro ili drugu referentnu valutu u kojoj se mjeri prinos.

- **Politički rizik**
  Politički rizici su rizici gubitka vrijednosti portfelja zbog događaja uzrokovanih aktima državnih organa ili izvanrednim događajima u nekoj zemlji na čijem tržištu kapitala investitor ulaže svoja sredstva.

- **Kreditni rizik druge ugovorne strane**
  Kreditni rizik predstavlja vjerojatnost da izdavatelj vrijednosnog papira neće biti u mogućnosti u cijelosti ili djelomično podmiriti svoje obveze u trenutku njihova dospijeća. Rizik druge ugovorne strane predstavlja rizik da druga ugovorna strana transakcije neće biti u mogućnosti djelomično ili u cijelosti podmiriti svoje obveze koje proizlaze iz ugovora sklopljenog sa investitorom. U slučaju otvaranja stečajnog postupka nad izdavateljem financijskog instrumenta očituje se rizik smanjenja ili potpunog gubitka vrijednosti istog (rizik stečaja). Također, pad kreditnog rejtinga izdavatelja može uzrokovati pad vrijednosti financijskog instrumenta.

- **Rizik likvidnosti**
  Rizik likvidnosti je nemogućnost prodaje financijske imovine (zbog smanjene potražnje ili neefikasnosti tržišta)

- **Rizik slobodne isporuke**
  Ovaj rizik predstavlja vjerojatnost da druga ugovorna strana kod kupoprodaje vrijednosnog papira neće biti u mogućnosti u cijelosti ili djelomično podmiriti svoje obveze.

- **Rizik inflacije**
  Rizik inflacije je rizik od smanjenja vrijednosti financijskih instrumenata uslijed općeg rasta cijena.

- **Rizik financijske poluge**
  Ova vrsta rizike veže se uz neke vrste izvedenih instrumenata. Ovisno o strukturi financijskog instrumenta, tj. ovisno o tome je li u instrument ugrađen i efekt financijske poluge, ulagatelju može biti omogućeno zauzimanje relativno velike pozicije u temeljnom instrumentu financijske izvedenice u odnosu na višestruko manje inicijalno ulaganje. Takav način ulaganja otvara mogućnost velike zarade (neproporcionalno velike s obzirom na inicijalno ulaganje), ali sukladno tome i podrazumijeva velike rizike (ovisno o vrsti instrumenta, nekad i višestruko veće nego kod direktnog ulaganja).

- **Rizik psihologije tržišta**
  Očituje se u riziku promjene vrijednosti financijskih instrumenata zbog špekulativnih aktivnosti velikih investitora, odnosno zbog velikih korporativnih akcija na burzi.

- **Operativni rizik**
  Rizik gubitka zbog pogrešaka, prekida ili šteta uzrokovanih neadekvatnim internim procesima, osobama ili vanjskim događajima, uključujući i rizik izmjene pravnog okvira. Primjer je rizik od kvara na informatičkim sustavima i/ili rizik prekida komunikacijskih veza između banaka, centralnih depozitorija i/ili klirniških kuća, burzi i/ili uređenih javnih tržišta financijskih instrumenata.

- **Rizik promjene propisa uključivo porezne propise**
  Promjene propisa, odnosno regulatornog opterećenja može imati negativan utjecaj na prava ulagatelja. Rizik promjene poreznih propisa podrazumijeva povećanje poreznog opterećenja uslijed promjene poreznih stopa ili uvođenja novih poreza.

- **„Wrong- way“ rizik**
  Rizik koji se očituje ukoliko postoji negativna korelacija između izloženosti drugoj ugovornoj strani i njezine kreditne kvalitete.

- **Rizik izdavatelja i„bail in“ rizik**
  Rizici povezani s insolventnosti izdavatelja su rizici nemogućnosti izdavatelja da podmiri obveze po njihovom dospijeću, uključivo i rizik stečaja ili likvidacije izdavatelja. U slučaju stečajnog postupka, ulagatelji mogu pretrpjeti gubitak cjelokupnog ulaganja. Isto tako, snižavanje kreditnog rejtinga može utjecati na cijenu financijskih instrumenata. Rizik bail in-a opisuje se kao rizik kojim su izloženi imatelji financijskih instrumenata i vjerovnici izdavatelja koji se nalazi u financijskim poteškoćama da snose gubitke tog izdavatelja na način da otpišu dio svojih potraživanja ili da ih pretvore u udjele, odnosno financijske instrumente tog izdavatelja (debt to equity).

- **Ostali rizici**
  Svaka pojedina vrsta ulaganja u sebi nosi specifične vrste rizika koji u negativnim okolnostima mogu dovesti do gubitka vrijednosti tog ulaganja. U nastavku predstavljamo osnovne skupine financijskih instrumenata i rizike koji u većoj mjeri utječu na njihovu vrijednost.

Trgovanje dionicama

Dionice su vlasnički vrijednosni papiri, što znači da ulagač kupnjom dionice postaje imatelj udjela u temeljnom kapitalu trgovačkom društvu izdavatelju tog papira. Imatelj dionica, ukoliko dioničko društvo čije dionice ima dobro posluje i ukoliko je tako odlučeno na glavnoj skupštini, ostvaruje pravo na isplatu dividende (iznos koji se isplaćuje imateljima dionica iz dobiti) ili pak može ostvariti kapitalnu dobit (rastom cijene dionice na burzi). Redovne dionice osim navedenih prava daju glasačko pravo na glavnoj skupštini izdavatelja i pravo na isplatu dijela ostatka likvidacijske, odnosno stečajne mase društva izdavatelja.

Vrijednost dionica može značajno fluktuirati, osobito kratkoročno, budući da na cijene utječe mnogo različitih uzroka, a među onima koji se odnose na uspješnost poslovanja izdavatelja valja istaknuti i vanjske utjecaje događaja kao što su opća recesija, prirodne katastrofe i sl. U tim slučajevima očituje se rizik promjene cijena (specifični i opći). Isto tako, ulagatelji mogu pretrpjeti gubitak cjelokupnog ili dijela ulaganja u slučaju ostvarenja rizika izdavatelja i bail in rizika opisanog gore.

U slučaju smanjenje potražnje i neefikasnosti tržišta postoji vjerojatnost nemogućnosti prodaje dionica po cijeni približno jednakoj fer vrijednosti (rizik likvidnosti).

Investitor također treba biti svjestan rizika neisplate dividende, kreditnog rizika, rizika promjene poreznih propisa, rizika slobodne isporuke, eventualnog valutnog rizika.

Trgovanje dužničkim vrijednosnim papirima (obveznice, komercijalni, trezorski blagajnički zapisi)

Obveznice su dugoročni dužnički vrijednosni papiri koji izdavatelja obvezuju na povrat pozajmljenih sredstava u određenom roku i s određenom kamatom koja se isplaćuje periodično ili se pribraja glavnici i isplaćuje pri dospijeću. Ovisno o vrsti obveznice, mogu biti izdane i po diskontu, bez isplata kupona. Najčešće se izdaju bez opcija, ali mogu imati i različite ugrađene opcije. Njihova vrijednost uvelike ovisi o razinama kamatnih stopa. Rast kamatnih stopa rezultira padom vrijednosti obveznica i obratno, odakle sklonost riziku promjene kamatnih stopa. Trezorski zapisi su dužnički vrijednosni papiri s kraćim rokom dospijeća (do 2 god) koje izdaje Ministarstvo financija. Nakon što se upišu na aukcijama koje objavljuje Ministarstvo financija njima se trguje na sekundarnom tržištu. Blagajnički zapisi su instrument monetarne politike centralne banke i predstavljaju dug države. Upisuju se na aukcijama koje objavljuje Hrvatska Narodna Banka, a nakon toga se njima trguje na sekundarnom tržištu. Komercijalni zapisi predstavljaju dug izdavatelja, poduzeća. Najčešće su to neosigurani financijski instrumenti te u sebi nose viši stupanj kreditnog rizika od blagajničkih i trezorskih zapisa. Ukoliko dužnički vrijednosni papir ima ugrađenu opciju ili neki drugi instrument nasljeđuju se svi pripadni rizici a među djelovanjem je moguća prisutnost „wrong-way“ rizika.

Dužničke vrijednosne papire simbolizira relativno niži rizik te stabilnije cijene i prinosi u donosu na dioničko tržište. Glavni rizici kojih investitor treba biti svjestan pri ulaganju u ovu vrstu instrumenata su rizik promjene boniteta izdavatelja, rizik otkaza odnosno prestanka plaćanja dugova od strane izdavatelja, rizik likvidnosti, rizik promjena kamatnih stopa, rizik promjene cijena (tržišni rizik), rizik promjene poreznih propisa, rizika slobodne isporuke, isporuke, eventualni valutni rizik.
Duži rok do dospijeća općenito je povezan s višim razinama rizika.

Trgovanje jedinicama u subjektima za zajednička ulaganja

Udjeli ili dionice investicijskih fondova predstavljaju proporcionalan udio u ukupnoj imovini fonda. Zatvorene investicijske fondove karakterizira unaprijed zadani broj dionica kojima se trguje na burzi ili nekom drugom organiziranom tržištu, dok otvoreni investicijski fond izdaje nove udjele svakom uplatom ulagača u fond, koji ima pravo u svako doba zahtijevati isplatu udjela iz imovine fonda i na taj način istupiti iz fonda. Većina investicijskih fondova ulaže u jednu ili više vrsta imovine te sukladno strategijama ulaganja i vrsti imovine fonda podložni su različitim rizicima koji se vežu uz navedeno. Osim što rizik ulaganja u investicijske fondove ovisi strategiji ulaganja i tržišnim trendovima, pri ulaganju u strane investicijske fondove moguće je da isti podliježu različitim poreznim tretmanima. Rizik likvidnosti očituje se na različit način kod otvorenih i zatvorenih investicijskih fondova. Udjeli otvorenih investicijskih fondova isplaćuju se u bilo koje vrijeme na način propisan u prospektu, statutu i drugim relevantnim dokumentima, a rizik likvidnosti očituje u utrživosti imovine fonda. Dionicama zatvorenih investicijskih fondova se trguje na burzi ili nekom drugom organiziranom tržištu te cijena ovisi o imovini fonda ali i o odnosu ponude i potražnje na tržištu te se u uvjetima smanjene potražnje očituje rizik likvidnosti.

Trgovanje financijskim izvedenicama i strukturiranim vrijednosnim papirima
Financijska izvedenica je instrument čija se vrijednost temelji na vrijednosti nekog drugog „temeljnog“ instrumenta. Kao temeljni instrument mogu se koristiti različiti financijski i robni instrumenti, što određuje vrstu rizika kojemu se klijent izlaže pri trgovanju dotičnom financijskom izvedenicom. Budući da pri trgovanju financijskim izvedenicama uglavnom nije potrebno unaprijed platiti punu vrijednost temeljnog instrumenta (ili je početno ulaganje vrlo malo u odnosu na ukupnu vrijednost transakcije) iste omogućavaju korištenje visokog stupnja financijske poluge što znatno povećava rizik takve vrste ulaganja. Zbog navedenog razloga izvedenice nude mogućnost velike zarade, ali i velikih gubitaka (potencijalno većih od početnog ulaganja).

Strukturirani vrijednosni papiri su također složeni vrijednosni papiri čija vrijednost ovisi o kretanju temeljnog instrumenta (ili više temeljnih instrumenata) te o uvjetima isplate koji su unaprijed definirani od strane izdavatelja te mogu biti dizajnirani tako da omogućuju sudjelovanje u složenim ulaganjima koje karakterizira specifičan međuodnos očekivanog prinosa i rizika. Ovisno o strukturi financijskih izvedenica i strukturiranih proizvoda moguća je realizacija različitih omjera očekivanih prinosa i popratnih rizika. Zbog složenosti ovih instrumenata, a nerijetko i visokog stupnja rizika zahtijevaju ulagateljevo izvrsno razumijevanje same strukture proizvoda.

Financijske izvedenice i strukturirani proizvodi koriste se u špekulativne svrhe za rizicima sklone investitore, ali i kao instrument zaštite od rizika za konzervativnije investitore. Financijske izvedenice i strukturirani proizvodi su općenito složeni instrumenti koji zahtijevaju ulagateljevo izvrsno razumijevanje strukture instrumenata u koje ulaže, te rizika koje podrazumijevaju. Budući da se i unutar različitih skupina ovih instrumenata (opcije, različite vrste certifikata...) isti međusobno znatno razlikuju ovisno o definiciji samog instrumenta te se na financijskim tržištima stalno pojavljuju novi proizvodi, nemoguće je unaprijed definirati i predvidjeti sve rizike koji iz njih mogu proizaći. Ulaganjem u financijske izvedenice ili strukturirani proizvode investitor se općenito izlaže kreditnom riziku izdavatelja, riziku likvidnosti same financijske izvedenice ili strukturiranog proizvoda, riziku slobodne isporuke, riziku promjene poreznih propisa, ali i svim rizicima kojima je izložen putem temeljnog instrumenta. Tako ovisno o strukturi instrumenta, investitor može biti izložen:

- riziku promjene vrijednosti temeljnog instrumenta uslijed promjena kretanja cijena tržišta
- riziku volatilnosti temeljnog instrumenta
- valutnom riziku (kada su sama financijska izvedenica i/ili temeljni instrument izraženi u stranim valutama)
- riziku promjene kamatnih stopa (rizik izloženosti pozicija različitim referentnim kamatnim stopama, rizik promjene oblika i nagiba krivulje prinosa...)
- riziku likvidnosti temeljnog instrumenta
- riziku financijske poluge
- ostalim rizicima ovisno o strukturi financijske izvedenice

Dodatno, na vrijednost izvedenih financijskih instrumenata i strukturiranih proizvoda s definiranom ročnosti utječe vrijeme do dospijeća. Rizik likvidnosti u pravilu je veći za nestandardizirane ugovore.

U nastavku dajemo pregled nekih financijskih izvedenica i strukturiranih proizvoda s naglaskom na značajnije rizike koji se vežu uz njih s obzirom na njihovu strukturu, a dodatno uz prethodno nabrojane općenite rizike.

Opcije
Opcija je ugovor koji svom vlasniku daje pravo da kupi ili proda određenu količinu naznačenog instrumenta (dionica, košarica dionica, valutni par, obveznica ili neki drugi financijski ili robni instrument) po određenoj cijeni i na (ili prije) određenog datuma. Ovaj instrument daje pravo, a ne obvezu svom vlasniku; što znači da je rizik pri kupnji opcije ograničen na inicijalnu investiciju, cijenu opcije. Ovisno o kretanju temeljnog instrumenta vlasnik opcije može izgubiti cijelu početnu investiciju, ali u povoljnim okolnostima njegov dobitak može biti i neproporcionalno velik s obzirom na početnu

investiciju. Ovo svojstvo omogućeno je korištenjem financijske poluge koja je ugrađena u opcije. S druge strane pri prodaji opcije, investitor zauzima „short“ poziciju u kojoj je situacija upravo suprotna; maksimalan dobitak je cijena opcije, a rizik koji investitor preuzima može biti i neograničen, upravo radi korištenja financijske poluge. Drugim riječima, u nepovoljnim okolnostima investitor može biti u obvezi kupnje/prodaje temeljnog instrumenta, odnosno ekvivalente namire u novcu. Vrijednost opcije ovisi o kretanju temeljnog instrumenta, što znači da se nasljeđuju svi rizici koje sa sobom nosi temeljni instrument. Važan faktor pri vrednovanju opcija je volatilnost, zbog čega su ovi financijski instrumenti u većoj mjeri podložni riziku volatilnosti. Osim toga, neovisno o vrsti opcije, njezina vrijednost ovisi i o razinama kamatnih stopa, odakle u manjoj mjeri proizlazi izloženost kamatnom riziku.

Futures ugovori

Futures ugovor je standardizirani ugovor koji označava obvezu kupnje ili prodaje određene količine naznačenog instrumenta na unaprijed određeni datum. Kao i kod opcija ovi instrumenti nasljeđuju sve rizike temeljnog instrumenta te sa sobom nosi visoki stupanj rizika financijske poluge. Za razliku od opcija, i kupac i prodavatelj futures ugovora imaju mogućnost neograničenog dobitka, ali su i izloženi neograničenom gubitku, neproporcionalno velikom s obzirom na inicijalno ulaganje (svojstvo financijske poluge). Nasljeđuju se rizici temeljnog instrumenta. Volatilnost temeljnog instrumenta nema direktan utjecaj na vrijednost futures ugovora.

Forward ugovori

Forward ugovor je sporazum o transakciji koja obuhvaća obvezu buduće razmjene određenog iznosa imovine po unaprijed određenoj dogovorenoj cijeni. Slično kao i kod futures ugovora, podrazumijeva rizik financijske poluge, rizik kamatnih stopa te rizike naslijeđene od temeljnog instrumenta. Za razliku od futures ugovora, forward ugovori su nestandardiziran te podložni riziku nepoštivanja ugovora odnosno riziku druge ugovorne strane. Dodatno, tržište je nelikvidno od kuda proizlazi rizik likvidnosti. Volatilnost temeljnog instrumenta nema direktan utjecaj na vrijednost forward ugovora.

Swap ugovori

Swap ugovor je obvezujući ugovor između dviju ili više strana o razmjeni temeljnih instrumenata. Najčešći ugovori su:

Kamatni swap ugovori (razmjena jednog kamatnog toka za drugi bez istovremene razmjene glavnice).

Valutni swap ugovori (obavezujući ugovor o spot kupovini (ili prodaji) osnovne valute za drugu valutu i istovremenoj terminskoj prodaji (ili kupovini) osnovne valute za drugu valutu).

Osim navedenih i najčešćih swap ugovora postoje i swap ugovori koji uređuju razmjenu dionica, obveznica, roba ili drugih temeljnih instrumenata. Općenito nisu standardizirani već su prilagođeni stranama koje sudjeluju u ugovoru te je zato nužno proučiti detalje konkretnog ugovora.

Swap ugovori su općenito podložni riziku kamatnih stopa. Ovisno o izdavatelju, investitor mora biti svjestan i rizika druge ugovorne strane. Također nasljeđuju rizike temeljnih instrumenata koji su predmet razmjene, a to ovisno o ugovoru može biti valutni rizik, rizik promjene cijena, kreditni rizik i drugi rizici. Volatilnost temeljnog instrumenta nema direktan utjecaj na vrijednost swap ugovora. Swap ugovori imaju u sebi ugrađenu financijsku polugu.

Cetifikati

Certifikati su vrsta strukturiranih financijskih instrumenata čija vrijednost ovisi o vrijednosti jednoga ili više temeljnih instrumenata na koji su vezani, (eng. underlying) te samim tim nasljeđuju rizike temeljnog instrumenta. Mogu biti vezani na dionicu, košaru dionica, indekse, cijene sirovina, valute itd. Izdavatelj certifikata preuzima obvezu isplate uloga, odakle za investitora proizlazi rizik druge ugovorne strane. Većinom, iako ne isključivo, izdaju ih poslovne banke. Certifikati su slobodno prenosivi te se njima, kao i

dionicama ili obveznicama, trguje na burzi. Ovisno o strukturi certifikata, ovi vrijednosni papiri mogu i ne moraju u sebi imati ugrađenu financijsku polugu. Za certifikate trenutno ne postoji sveobuhvatan zakonski okvir što predstavlja jedan od njihovih rizika. Budući da su nestandardizirani važno je da se investitor informira o detaljima pojedinih izdanja.

Varanti

Varanti su financijski instrumenti koji vlasniku daju pravo na kupnju (call varant) ili prodaju (put varant) temeljnog instrumenta po unaprijed utvrđenoj cijeni. Vrijednost call varanta raste u slučaju porasta cijene temeljnog instrumenta. Nasuprot tome, vrijednost put varanta raste u slučaju pada vrijednosti temeljnog instrumenta. U sebi imaju ugrađen efekt financijske poluge pa je kupnjom varanta moguće ostvariti prinose neproporcionalno velike s obzirom na inicijalno ulaganja, ali je moguće i u cijelosti izgubiti vrijednost investicije. Osim što se nasljeđuju rizici temeljnog instrumenta, značajan je utjecaj volatilnosti temeljnog instrumenta, preostalo vrijeme do dospijeća varanta, utjecaj kamatnih stopa.

Emisijske jedinice stakleničkih plinova (CO2 dozvole) u okviru EU ETS sustava (Emission Trading System)

Emisijske jedinice su financijski instrumenti koji u naravi predstavljaju prenosive dozvole za emisiju određene količine stakleničkih plinova. Te dozvole priznate su u EU shemi za trgovanje emisijama (EU ETS). EU ETS djeluje na bazi „ograničenja i trgovine“, tako da je postavljena gornja granica ukupne emisije dozvoljene za sve sudionike obuhvaćene EU ETS-om, a ta se gornja granica zamjenjuje u emisijske jedinice. Vrijednost emisijskih jedinica proizlazi iz ukupnog ograničenja emisija koje je postavljeno na razini EU. Slično kao i na druge financijske instrumente i robu, na cijenu emisijskih jedinica mogu utjecati promjene u potražnji (koje mogu biti uvjetovane cijenama goriva i vremenskim uvjetima), dostupnost EU ETS infrastrukture koja podržava tržište, zakonske i regulatorne promjene, kao i politički faktori.

Odobrenim emisijama može se trgovati na spot tržištima i na tržištima derivata (kao referentni instrument za forward, opcije ili swapove), a u tom slučaju mogu nositi i rizike povezane s tim instrumentima i vrstama tržišta. Na primjer, tržište emisijskih jedinica može postati nelikvidno, u tom slučaju može biti teško realizirati ulaganje u emisijske jedinice.

Exchange traded funds (ETF)

Fond čijim se udjelima trguje na uređenim tržištima Fond čijim se udjelima trguje na uređenim tržištima, poznatiji kao ETF su investicijski proizvodi koji pružaju ulagačima mogućnost ulaganja u raznoliku „košaru“ dionica putem jednog financijskog instrumenta. ETF obično prati dionice izdavatelja koja su uključena u odabrani indeks tržišta, ulažući bilo u sve dionice ili u reprezentativni uzorak dionica odabranog indeksa. ETF-ovi su dizajnirani tako da odgovaraju indeksu i pasivna su ulaganja. Budući da se ETF-om ne upravlja aktivno, neće se pristupiti prodaji vrijednosnog papira ako je izdavatelj vrijednosnog papira u financijskim problemima - osim ako je vrijednosni papir uklonjen iz indeksa. To znači da će se cijena ETF kretati prema gore i prema dolje, a upravitelj ETF-a neće zauzeti obrambene položaje niti prodavati pozicije sukladno padu tržišta. Ovo također znači da se neće povećati izloženost pozicijama za koje očekuje da će povećati vrijednost. Učinkovitost ETF-a vjerojatno će odražavati uspješnost indeksa na kojem je ETF temelji. ETF-ovi su obično likvidniji od uobičajenih fondova i njima se može trgovati na isti način kao i dionicama. ETF-ovi mogu biti podložni volatilnosti, osobito u kratkom roku. Neki ETF-ovi su manje likvidni od drugih. To će se, između ostalog, temeljiti na prirodi i veličini temeljnih društava i likvidnosti / cijeni temeljnih dionica. Potencijalni ulagači trebaju biti upoznati s prirodom temeljnih društava (underlying) bilo kojeg ETF-a u koji planiraju uložiti. Ostalo od troškova stjecanja ETF-a, za ulagatelje obično neće nastati druge obveze. Međutim, kako vrijednost ETF-ova može pasti i rasti, postoji rizik da možete izgubiti dio ili ukupni iznos prvotne investicije. dostupnost EU ETS infrastrukture koja podržava tržište, zakonske i regulatorne promjene, kao i politički faktori.

Zbirno držanje imovine povezani rizici te zaštita imovine (nastavak):

Kada se imovina klijenata pohranjuje zbirno, vrijednosni papiri ili novčana sredstva drže se na zbirnom računu kod treće strane. Takav način vođenja računa može značiti rizik za ulagatelja budući da se evidencija o imovini po pojedinom klijentu ne mora voditi kod takve treće strane (npr. banke skrbnika, SKDD-a ili druge pravne osobe ovlaštene za obavljanje poslova depozitorija financijskih instrumenata koja vrši pohranu na određenom tržištu) nego se vrši od strane Društva. Rizik koji na taj način može proizaći, Društvo umanjuje čestim usklađbama računa na kojima je pohranjena imovina klijenata i unutarnjih evidencija Društva. Rizici povezani sa zbirnom pohranom financijskih instrumenata mogu uključivati i sljedeće rizike: operativni rizik korištenja imovine jednog klijenta Društva za račun drugog klijenta Društva greškom djelatnika Društva i treće strane, porezni rizik primjene više stope poreza po odbitku od one ugovorene odgovarajućim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanje, rizik nemogućnosti glasovanja na glavnoj skupštini izdavatelja s podijeljenim ili dijelom glasova koje nose financijski instrumenti pohranjeni na zbirnom računu za više klijenata, rizik primjene tržišnih pragova na cjelokupno stanje pojedinog izdavatelja na zbirnom računu, a ne na pojedinačnog klijenta Društva.

Novac i financijski instrumenti klijenata nisu vlasništvo Društva, ne ulaze u njegovu imovinu ni u likvidacijsku ili stečajnu masu niti mogu biti predmetom ovrhe u svezi potraživanja prema Društvu. Moguće je da se, prema primjenjivom nacionalnom zakonodavstvu treće strane, financijski instrumenti klijenata koje drži treća strana - strani broker ili banka, neće moći posebno razlikovati od financijskih instrumenata ili novčanih sredstava Društva. Sukladno gore navedenom, treća strana može imati eventualno pravo zaloga ili prijeboja na financijskim instrumentima ili novčanim sredstvima klijenta. Posljedice za klijente u slučaju da treća strana kod koje su pohranjena novčana sredstva i/ili financijski instrumenti nije u mogućnosti ispuniti svoje obaveze, ovisi o nacionalnom zakonodavstvu treće strane. U tom smislu također napominjemo da je moguće da kada se imovina klijenata drži kod treće strane izvan Republike Hrvatske, da se prava klijenata u vezi s takvom imovinom razlikuju u odnosu na prava klijenata čija se imovina čuva sukladno zakonodavstvu RH, obzirom da nacionalna zakonodavstva mogu propisivati različitu razinu zaštite klijenata (različiti opseg prava klijenata odnosno različiti opseg obaveza treće strane u slučaju nemogućnosti ispunjenja obaveza). Financijska imovina klijenata, kada to dozvoljava zakonodavstvo pojedinog tržišta, pohranjuje se na računima skrbništva odvojeno od imovine treće strane i od imovine Društva, a ukoliko takav način pohrane imovine klijenta nije moguć Društvo će isto objaviti u ažuriranoj verziji ovog dokumenta.

Kada financijske instrumente koje drži treća strana nije moguće posebno razlikovati od vlastitih financijskih instrumenata navedene treće strane ili društva tada postoji rizik gubitka slučaju nemogućnosti ispunjenja obveza od strane treće strane ili Društva, ovisno o tome u odnosu na čiju imovinu se imovina klijenta ne razlikuje. Također, u slučajevima kada se imovina klijenata drži kod treće strane prisutan je operativni rizik u smislu eventualnih internih prijevara ili pogrešaka sa strane treće strane te zakonski rizik u smislu rizika mogućeg gubitka zbog neizvjesnosti pravnog postupka ili nesigurnosti u primjeni ili interpretaciji ugovora, zakona ili ostale regulative. Kako je ranije napomenuto, novčana sredstva klijenata koja su deponirana na računu kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili Sloveniji izuzeta su od ovrhe, odnosno ne čine stečajnu ili likvidacijsku masu te kreditne institucije. Pri izboru treće strane kod koje će Društvo držati imovinu klijenata, neovisno radi li se o trećoj strani u ili izvan Republike Hrvatske, Društvo je dužno postupati stručno, s dužnom pažnjom i u skladu sa relevantnom regulativom. Međutim, Društvo ne odgovara za insolventnost treće strane. Također, Društvo ne odgovara za odabir treće strane koji je učinjen savjesno i u skladu sa relevantnom regulativom.

Sažetak politike upravljanja sukobom interesa:

Politikom upravljanja sukobom interesa uređuju se mjere i postupci za sprječavanje negativnog utjecaja sukoba interesa koji se prilikom pružanja investicijskih i pomoćnih usluga te obavljanja investicijskih aktivnosti može javiti između:

- interesa Društva, osoba koje vode poslovanje Društva, zaposlenika, Vezanih zastupnika, sa njima povezanih osoba putem kontrole s jedne strane i interesa Klijenata Društva s druge strane ili
- interesa Klijenata i Društva međusobno.

Društvo i relevantne osobe u odnosu na Društvo dužne su izbjegavati situacije koje mogu dovesti do sukoba interesa, a ukoliko isti već postoji ili ga nije moguće izbjeći, dužni su pridržavati se svih mjera i postupaka predviđenih politikom i/ili postupaka i mjera određenih skladu sa odredbama politike. Društvo je ustrojilo zasebne organizacijske jedinice, vodeći računa da relevantne osobe u najvećoj mogućoj mjeri obavljaju poslove vezane uz samo jednu organizacijsku jedinicu te da poslovi pojedine organizacijske jedinice budu razgraničeni od poslova drugih organizacijskih jedinica. Svaka organizacijska jedinica Društva čini zasebno "Područje povjerljivih informacija". Područja povjerljivih informacija odijeljena su tzv. Kineskim zidovima, koji imaju svrhu zajamčiti da povjerljive informacije ostanu povjerljive i odvojene "zidom". Povjerljive informacije u načelu ne smiju napustiti Područje povjerljivih informacija i moraju se tretirati kao strogo povjerljive u poslovanju s drugim dijelovima organizacije. Ukoliko mjere i postupci predviđeni tom politikom neće biti dostatni za sprječavanje prethodno opisanog negativnog sukoba interesa, Društvo će u takvoj pojedinoj situaciji primijeniti dodatne mjere i postupke, a ukoliko ni to ne bi bilo dostatno, Društvo će prije pružanja usluge, na trajnom mediju, nedvosmisleno priopćiti Klijentu vrstu i/ili izvor sukoba interesa, navodeći pri tome dovoljno podataka temeljem kojih će Klijent biti u mogućnosti donijeti odluke vezane uz investicijske ili pomoćne usluge u okviru kojih se pojavljuje sukob interesa.

Izvještavanje klijenata:

Društvo svakom pojedinom klijentu za kojeg drži financijske instrumente ili novčana sredstva dostavlja na tromjesečnoj osnovi izvještaje na trajnom mediju o navedenim financijskim instrumentima ili novčanim sredstvima. Pozicije financijskih instrumenata klijenata koje su samo registrirane s Društvom za potrebe trgovanja neće se iskazivati u predmetnom kvartalnom izvještaju. Društvo će izvještavati klijenta o troškovima i naknadama ex ante objavom Cjenika investicijskih usluga, a o agregiranim troškovima i naknadama godišnje i personalizirano kada je to propisano Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2017/565.

Ciljno tržište i procjena prikladnosti:

Društvo neće utvrđivati ciljno tržište za financijske instrumente kojima trguju klijenti kojima pruža uslugu zaprimanja i prijenosa naloga ukoliko ne djeluju kao distributer. Društvo će provesti procjenu prikladnosti te će rezultate te procjene priopćiti klijentu s prethodnog upozorenja o financijskim instrumentima koji su prikladni uzimajući u obzir klijentovo znanje i iskustvo. Ukoliko klijent ne želi dati podatke ili nije dao iste, a Društvo nema dovoljno podataka o znanju ili iskustvu, isto neće biti u mogućnosti procijeniti prikladnost određenog financijskog instrumenta za klijenta.

Sustav upravljanja Društvom:

Uprava je uspostavila i primjenjuje djelotvoran i pouzdan sustav upravljanja, što uključuje i raspodjelu dužnosti te sprječavanje sukoba interesa, na način da se promiču integritet tržišta i interesi klijenata investicijskog društva. Društvo ima dva člana Uprave koji obavljaju poslove i zastupaju Društvo sukladno Zakonu, relevantnoj podzakonskoj regulativi i internim aktima Društva, a imaju stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za neovisno i samostalno vođenje poslova. Uprava je ustrojila učinkovit i razborit sustav upravljanja, što uključuje i raspodjelu dužnosti na slijedeći način:

Predsjednik Uprave nadležan je za Odjela trgovanja (Front office) –Poslovi prijema, obrade i izvršenja naloga za trgovanje, Odjela trgovanja za vlastiti račun, Odjela Analiza i praćenja tržišta, Odjela Investicijskog bankarstva te za Odjel pravnih poslova i usklađenosti.

Član Uprave odgovoran je za rad Odjela poslova prijeboja i namire (Back office), Odjel skrbništva, Odjela depozitara, Odjel operativne podrške (Middle office), praćenje rada funkcije upravljanja rizicima, Odjel sistem administratora i administratora, te kontrolne funkcije revizije, praćenje kvalitete obavljanja poslova računovodstva i administracije te poslove informatičke podrške u okviru svoje nadležnosti (poslovi delegirani na treću osobu).

Oba člana Uprave odgovorna su za efektivnu i efikasnu organizaciju sigurnosnih i tehničkih uvjeta podrške poslovanju Društva te osiguranja kontinuiteta poslovanja Društva. Uprava obavlja sve poslove utvrđene Zakonom o tržištu kapitala, Izjavom o osnivanju Društva, općim aktima te drugim pozitivnim propisima, a posebice je odgovorna za vođenje poslova Društva, us postavljanje i primjenu djelotvornog i pouzdanog sustav upravljanja, osiguravanje provedbe

nadzornih mjera te procjenu i periodičko preispitivanje učinkovitosti politika i postupaka investicijskog društva usvojenih u svrhu usklađenja s relevantnim propisima. Uvjeti za odabir članova i kriteriji za procjenu primjerenosti članova Uprave Uprave detaljno su uređeni internim aktima Društva. Članovi Uprave u svakom trenutku dok obavljaju tu dužnost ispunjavaju uvjete za članstvo u upravi na način propisan Zakonom o tržištu kapitala, Zakonom o trgovačkim društvima, internim aktima Društva te relevantnim podzakonskim propisima. Društvo s obzirom na svoju veličinu, unutarnju organizaciju i prirodu, opseg i složenost poslovanja nije osnovalo poseban odbor za imenovanja, odbor za primitke i odbor za rizike. Uprava Društva upoznata je sa politikama upravljanja rizicima i poduzetim postupcima. Sustav svakodnevnog izvještavanja osigurava konzistentnu kontrolu, pravovremeno prepoznavanje eventualno povećanog stupnja rizika i sukladno tome primjerene odgovore na dane situacije. U cilju osiguravanja pravilnog i učinkovitog obavljanja rada te smanjivanja rizika poslovanja Društva na najmanju moguću mjeru, Društvo osigurava primjenu pravila kojima se utvrđuje unutarnja organizacija i djelokrug rada te kadrovski uvjeti i drugi uvjeti za obavljanje poslova unutar organizacijske strukture Društva. Svakodobno se osigurava zapošljavanje osoba s odgovarajućim vještinama, znanjem i stručnošću kao i odgovarajuće resurse, postupke i mehanizme za obavljanje usluga i aktivnosti koje nudi. U okviru organizacijske strukture Društva, uz ostale organizacijske jedinice s jasnom utvrđenim linijama odgovornosti Društvo koristi i usluge Osoba s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u Društvu, a koje su imenovane od strane Uprave Društva ili delegirani odgovarajućim pravnim poslom i to: 1. rukovoditelji odjela, 2. interni revizor, 3. compliance officer, 4. upravitelj rizicima. Osobe s posebnim ovlaštenjima ovlaštene su na samostalno izvršavanje poslova u okviru svog djelokruga, dok interni revizor, compliance officer i upravitelj rizicima podnose godišnja izvješća upravi Društva vezano za djelokrug poslova koji obavljaju sve s ciljem minimiziranja rizika neusklađenosti poslovanja s primjenjivom regulativom. Radnici organizacijskih jedinica Društva svaki u okviru definiranih ovlaštenja i obveza određenog radnog mjesta, osiguravaju nesmetani proces javne objave i priopćavanja podataka u skladu s odredbama Zakona o tržištu kapitala. Uprava uz odgovarajuću suradnju ostalih organizacijskih jedinica uključenih u pružanje usluga definira, a samostalno odobrava i nadzire donošenje i provedbu strateških ciljeva Društva, strategije upravljanja rizicima i internog upravljanja.

Društvo osigurava integritet računovodstvenog sustava i sustava financijskog izvještavanja, kao i financijske i operativne kontrole i usklađenosti sa zakonom i primjenjivim standardima. Kontrola vanjske i unutarnje revizije osigurava da je izrada financijskih izvještaja u svemu u skladu sa međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Društvo donosi, redovito ažurira i primjenjuje odgovarajuće politike koje se odnose na usluge, aktivnosti, proizvode i poslovanje Društva, u skladu su s tolerancijom na rizik i karakteristikama i potrebama klijenata Društva te redovito provodi testiranja otpornosti na stres. Društvo je donijelo odgovarajuću Politika primitaka osoba uključenih u pružanje usluga klijentima, čiji je cilj poticanje odgovornog poslovnog ponašanja, korektnog postupanja prema klijentima, kao i izbjegavanje sukoba interesa u odnosu s klijentima. Sažetak politike objavljen je na službenoj web stanici Društva u okviru Godišnjeg izvještaja o rizicima. Uprava Društva redovito prati i procjenjuje učinkovitost sustava upravljanja te poduzima primjerene mjere za ispravljanje uočenih nedostataka.

Podaci o politici primitaka:

Društvo je donijelo Politiku primitka, sukladno primjenjivoj regulativi, kojom je uređeno pitanje primitaka za sve kategorije radnika, s ciljem sprečavanja i upravljanja sukobom interesa i sprječavanja preuzimanja neprimjerenih rizika na način da su primici radnika uređeni ugovorima o radu i Pravilnikom o radu. Politikom primitaka uređena je struktura primitaka radnika, načini i uvjeti za isplatu primitaka te specifične odredbe vezano za odgodu isplate i naknadno prilagođavanje rizika. Društvo informacije povezane sa svojom Politikom primitaka te praksama za one kategorije radnika čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti objavljuje u Godišnjem izvještaju o rizicima za Društvo.